

SPEJLBLANK SPRAYMALING

Det er få maleropgaver, der er så krævende som en cykel. Og det er sjældent, man ser en hjemmemalet cykel, som er vellykket. Men **hvis du er omhyggelig og tålmodig, kan du få et perfekt og blankt resultat.**

En hverdagscykel i god kvalitet koster rask væk 5.000-8.000 kr. Til gengæld får du en cykel, der holder i mange år, hvis du vedligeholder den. Et glimrende eksempel på det er denne citybike, som efterhånden har 12-15 år på bagen. Den er løbende blevet vedligeholdt gennem alle årene, og de fleste sliddele er efterhånden blevet udskiftet, i takt med at de blev slidt op. Årene og de mange tusind kilometer har dog sat sine spor på stellet, og selv-

om det funktionelt er tiptop, så er det langt fra så kønt som før i tiden.

En billig omgang maling

Heldigvis kan sådan en cykel komme til at skinne og funkle igen, som var den ny. Økonomisk er det ikke nogen specielt krævende omgang, men tidsmæssigt er det en anden snak. Især slibearbejdet er en krævende omgang. Vil du skyde genvej, kan du få stellet sandblæst. Det koster typisk 300-500 kr. □

Gør Det Selv

SVÆRHEDSGRAD

Opgaven kræver tålmodighed og omhyggelighed – og en hel del af det. Det er en krævende opgave, som tager den tid, den tager.

LET

SVÆRT

TIDSFORBRUG

Omkring 15 timers arbejde. Med tørretid skal du regne med en uge.

PRIS

Omkring 500 kr.

MATERIALER

- To dåser primer
- To dåser spraymaling, grundfarve
- To dåser spraymaling, detaljefarve
- To dåser klarlak
- Fine Line-afdækningstape
- Malertape
- Transferklistermærker

FØR

Stellet havde tydelige mærker, skrammer og afskalninger efter 12-15 års flittig brug.

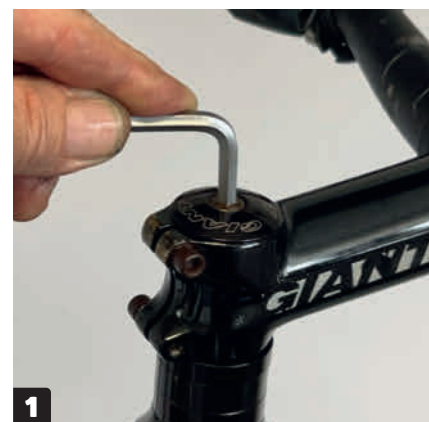

Skil cyklen ad

Første forudsætning for at få et godt resultat er, at cyklen skilles fuldkommen ad, så stel og forgaffel kan males hver for sig.

Start med at skrue hjulene af. Afmonter alle kabler til gear og bremses. Nogle gange kan kablerne bruges igen, men ofte kræver cyklen nye kabler, når den samles igen.

Hold styr på alle stumperne og på rækkefølgen, så du let kan samle cyklen igen, når malerarbejdet er klaret.

1

Skil stel og forgaffel ad. Det gøres typisk ved at fjerne frempinden, som holder styret. Skru alle andre stumper af stellet også. Det meste klares med almindeligt værktøj som unbrako- og fastnøgler.

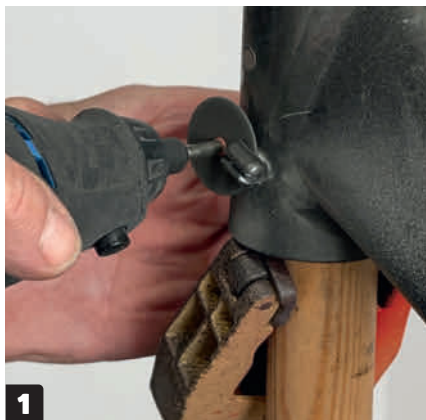
2

Skrue krankboksen ud. Den skal typisk skrues ud fra begge sider, og det kræver en specialnøgle, som passer til den specifikke boks. Du kan også få en cykelsmed til at skrue krankboksen ud for dig.

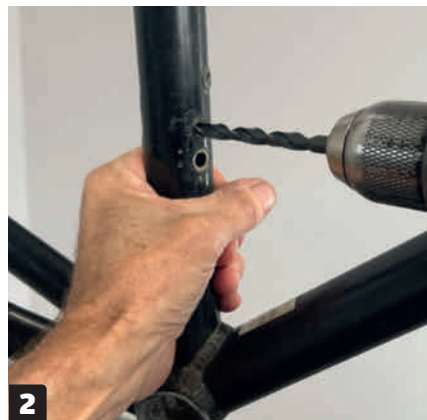
Fjern forskifteren

Cyklen, vi maler her, er bygget til en forskifter. Men da vi ikke har brug for så mange gear og gerne vil have et renere udseende, skal cyklen bygges op med en klinge foran.

Vi har derfor besluttet helt at fjerne udstyret til forskifteren. Der er udelukkende tale om et æstetisk valg. Vi kunne fint have ladet udstyret blive på cyklen og stadig bygge den op med en klinge foran.

1 **Kabelstopet skæres væk** med et lille rotationsværktøj og en lille skæreskive. Efterfølgende slibes den sidste rest væk med en fil, så overfladen bliver fint glat.

2 **Gevindene til forskifteren bores ud.** De er monteret på samme måde som popnitter, og kraven fjernes nemt med et bor, som er lidt større end hullet i nitten.

Fjern lakken

Den klart største og mest tidskrævende opgave, når du skal male et cykelstel, er at fjerne den gamle maling. Selvom opgaven er enkel og ligetil, så tog den i vores tilfælde i omegnen af 10 timer.

Hvis dit stel er af metal, fx stål eller som her aluminium, er det bare at gå i gang med at fjerne lak og maling. Er der tale om et stel af kulfiber, skal du være noget mere forsigtig. Kulfiber tåler ikke kraftige opløsningsmidler. Derfor er løsningen at vådslibe meget forsigtigt, uden at slibe i kulfiberen.

1 **Slib den gamle lak og maling væk med vådslibepapir.** Start med omkring korn 240, som tager godt fat, og slut med fx korn 800, som efterlader overfladen glat og uden dybe ridser. En fordel ved at vådslibe er, at det ikke støver. Du skal slibe malingen væk, men der må gerne være noget af den underliggende primer/grunder tilbage.

HÆNG STELLET OP

Når du skal til at male, er det vigtigt, at stellet hænger frit, så intet klemmer om eller på anden måde holder om stellet. Det gøres nemmest ved hjælp af et kosterkaft, der placeres i en parasolfod eller juletræsod.

Stellet placeres, så kosterkaftet går gennem kronrøret, hvor forgaflen normalt sidder. Stellet holdes oppe på kosterkaftet ved hjælp af en limklemme.

Forgaflen kan nemt holdes i hånden, hvis du holder på den del, der normalt går gennem stellet.

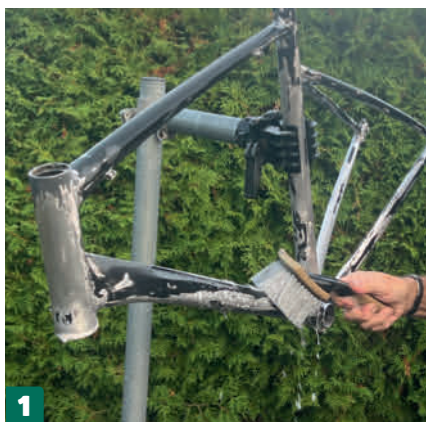
2 **Genstridig maling kan fjernes med lakfjerner.** Det gælder også maling på svært tilgængelige steder. Du må ikke bruge lakfjerner på kulfiberstel, og du skal følge anvisningen på lakfjerner.

3 **Skrab lakfjerner og lakken af,** og slib efter med vådslibepapir, så overfladen bliver jævn og glat. Når overfladen står uden mærkbare overgange mellem primer og stel, kan du gå videre.

Klar til primer

Primer er det første vigtige lag, som sprayes på stellet, så malingen har noget at gribe i. Men inden du kommer så langt, skal stellet og forgaflen forberedes. De skal vaskes grundigt af, så overfladen er helt ren og fri for fedtfingre. Og så skal alle huller og gevind lukkes, så de ikke bliver fyldt med maling. Gør de det, er det nemlig ikke muligt at samle cyklen igen.

1 Vask stellet grundigt, så alle løse rester af maling og andet kommer væk. Vask med sæbe, og vær meget omhyggelig med at skylle sæbevandet af bagefter. Primeren kan nemlig ikke gribe i sæberester.

2 Skru maskinskruer i alle gevind. Brug lange skruer. Dem kan du nemlig bruge som håndtag, når du skal flytte, vende, dreje og støtte stellet under malerarbejdet.

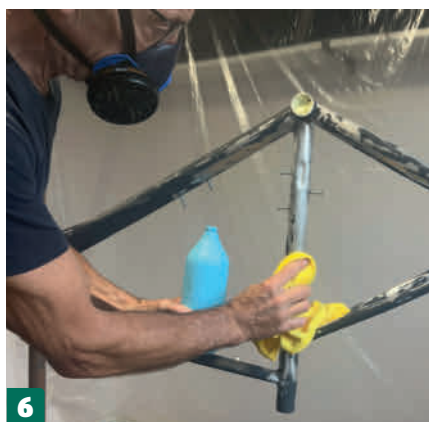
3 Luk krankboksen af med malertape. Skær langs kanten med en hobbykniv, så afslutningen bliver helt perfekt. På forgaflen tapes den del, der normalt går gennem stellet.

4 Kronrøret tapes. Det er her, forgaflen normalt sidder, og hvor der skal gå et kosteskaft igennem, mens vi maler. Derfor skal tapeen gå ned i åbningen, så der er hul igennem til ophængning.

5 Giv stelnummeret en strimmel Fine Line-afdækningstape. Så kan du efterfølgende fritlægge det igen.

6 Fjern alle fedtfingre og andet fedtstof. Det gøres ved at tørre rammen over med en fnugfri klud med sprit. Undgå efterfølgende at røre ved stellet og forgaflen med bare hænder.

SÅDAN SPRAYMALER DU

Når du maler med spraymaling, er der en række punkter, du skal have styr på for at få et godt resultat. Og det er, uanset om du maler en cykel eller en postkasse.

- Sørg for godt lys og god plads.
- Dæk grundigt af omkring dig.
- Ryst dåserne grundigt.
- Både dåse og emner skal være tempererede, så det matcher malingens arbejdstemperatur. Den står på dåsen.
- Hold den rette afstand mellem dåsen og emnet. Afstanden står på dåsen.
- Mal lige på uden at "svinge" dåsen.
- Hvis muligt, så justér dysen, så du får den bedst passende fane af maling.
- Påfør malingen i flere tynde lag, med kort mellemrum.
- Det sidste lag udføres i én arbejdsgang.
- Sidste lag skal være så tæt, at malingen lige kan løbe sammen – uden at løbe.
- Vend dåsen på hovedet, og spray, når du er færdig. Det tømmer dysen for maling.

Primer og reparationer

Det er først, når stellet har fået primer, at du kan se de sidste småfejl i overfladen. Hvis der er brug for at spartle eller på anden måde reparere på rammen, er det også bedst at vente, til overfladen har fået primer. Primeren får nemlig spartelmasse og lignende til at sidde sikkert fast.

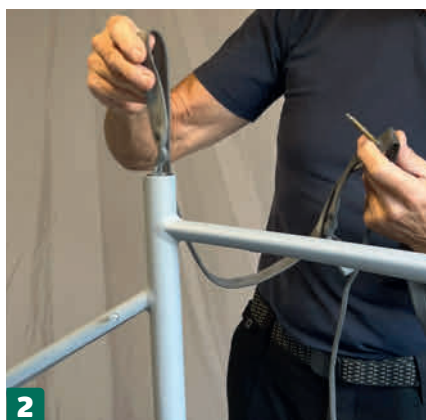

Giv rammen og forgaflen den første dækkende omgang primer. Spray på i flere tynde lag med en kort pause imellem. Start på de besværlige steder som samlingerne, og dæk stellet helt. Primeren må ikke løbe. Stellet skal dog efterslibes, så småfejl vil blive rettet til.

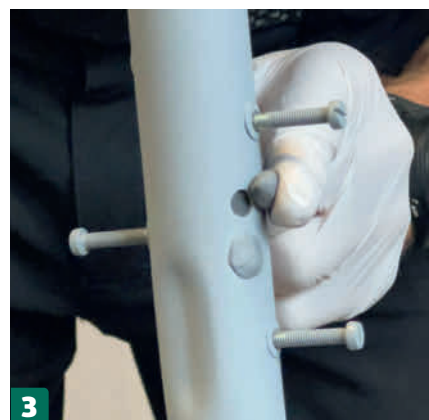
PRIMERPRØVE

Da det er svært og enormt tidskrævende at slibe stellet helt ned, så der ikke er noget primer tilbage, kan du med fordel lade en del af den gamle primer sidde. Gør du det, er det dog vigtigt, at du vælger primer og maling, der kan arbejde sammen med den gamle primer. Det sikrer du ved at lave en primerprøve.

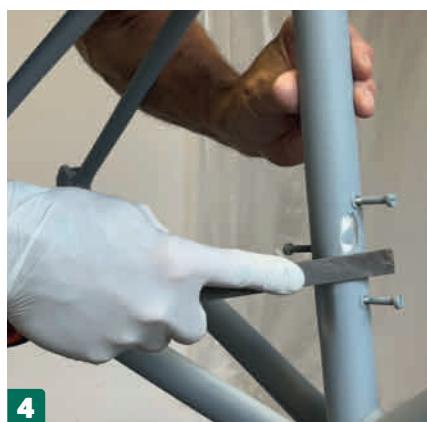
Spray en smule af den nye primer på den gamle, og se, hvordan det reagerer. Bobler det op, skal du skifte produkter. Sker der ikke noget, er du klar til at male.

Lav et bagstop til reparation af huller til forskifteren, når primeren er tør. Det gøres ved at klippe en cykelslange over og binde knuder i enderne. Slangen stikkes ned i sadelrøret og pumpes op.

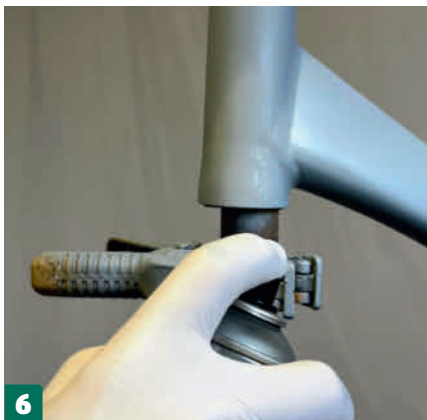
Luk hullerne med en tokomponent reparationsmasse til aluminium. Massen æltes mellem to fingre, til den er ensfarvet, og stoppes omhyggeligt i hullet.

Slib reparationsmassen til, når den er hærdet. Den hærdner på få minutter. Den første, grove tilpasning klares med en fin fil. Til sidst pudses med vådslibepapir.

Ujævnheder og fejl slibes til. Når primeren er tør, kan du tydeligt se, om der er noget, der skal "finjusteres". Her er det spor efter det fjernede kabelstop, som skal have en ekstra tur med filen og vådslibepapiret.

6 **Slut af med et sidste og dækkende lag primer over det hele,** når der ikke er flere fejl og mangler. Sprit reparationerne af, inden du primer.

7 **Slib hele rammen let med vådslibepapir korn 1.200,** når primeren er helt tør. Du må ikke slibe igennem primeren. Tør støv og vand væk med en fiberklud, og lad det hele tørre.

8 **Spændefladerne, hvor hjulene skal spændes på, dækkes til.** De skal nemlig ikke have maling. Her bruger vi små filtdutter, som er til at sætte under stole og lignende. Du kan også klippe malertape til til formålet.

Grundfarve

Det er tid til at male grundfarven, som skal påføres i to arbejdsgange med omkring 1-2 minutters mellemrum.

I første arbejdsgang starter du med at male de svært tilgængelige steder, hvorefter hele stellet får et tyndt lag maling, som hjælper den afsluttende maling med at lægge sig flot og ens.

Efter 1-2 minutter males det afsluttende og dækkende lag i én arbejdsgang. Start med at have cyklen på hovedet, og mal undersiden. Når du er klar, vendes cyklen hurtigt ved at holde på de lange skruer.

1 **Giv cyklen første lag maling.** Start med de besværlige steder, og giv derefter hele stellet et tyndt lag maling. Det tynde lag vil få det afsluttende lag til at sidde bedre, så malingen ikke løber. Husk at tømme dysen.

2 **Giv det andet og dækkende lag maling** efter 1-2 minutter. Det skal gøres i én arbejdsgang. Det er lettest at styre, hvis du starter på undersiden og vender rammen undervejs. Der skal præcis så meget maling på, at den løber pænt sammen til et jævnt, dækkende lag. Malingen må absolut ikke løbe. Heldigvis hjælper det første, tynde lag med at holde på malingen.

VALG AF MALING

Det er vigtigt, at du vælger primer, maling og lak fra samme producent. Så er du sikker på, at det kan arbejde sammen. Vælger du produkter fra forskellige producenter, kan du risikere, at malingen får primeren til at boble op, eller at den afsluttende lak gør det samme ved malingen.

Primeren skal passe til materialet, stellet er lavet af. I dette tilfælde er der tale om aluminium, men et cykelstel kan også være lavet af stål, kulfiber eller titanium.

Når du vælger farve, skal du også være opmærksom på, om den kræver en bestemt bundfarve som underlag for at få den ønskede farve.

Der er også forskel på kvaliteten af malingen, og dyr maling har ofte nemmere ved at løbe sammen til en flot ensartet overflade. Når det er sagt, så bruger vi i denne artikel maling fra Biltema, der koster omkring 45 kroner pr. dåse.

Detaljefarve

Vores cykel skal have to farver på stellet, så når grundfarven er helt tør, kan vi gå i gang med detaljefarven.

Det er meget vigtigt, at du lader grundfarven tørre helt, ellers kan tapen trække malingen af. Følg anvisningerne på malingdåserne.

Det er vigtigt, at den del af cyklen, der skal have den hvide grundfarve, dækkes omhyggeligt og fuldkommen af. Ellers risikerer du, at der også kommer maling der.

1

Lav de skarpe kanter med Fine Line-afdækningstapen. Det er en smal, glat og smidig afdækningstape, du kan forme stort set, som du vil. Du kan forsigtigt skære overlap og samlinger til med en skarp kniv.

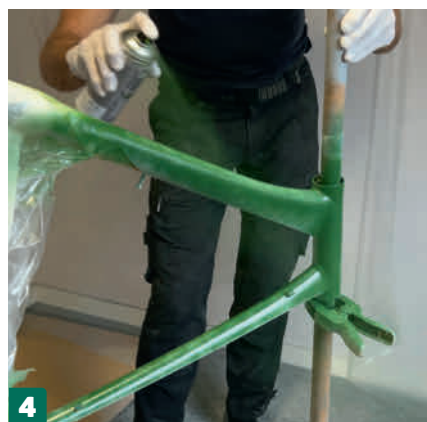
2

Sæt malertape langs Fine Line-tapen, så du får dækket omhyggeligt af.

3

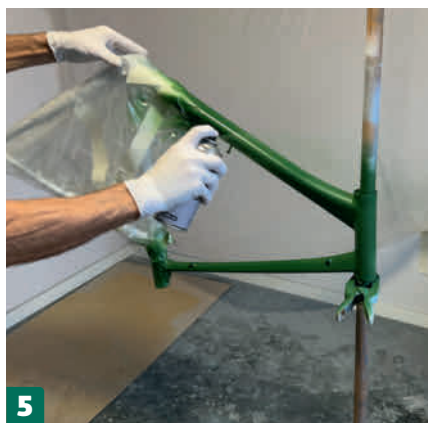
Rammen pakkes omhyggeligt ind, hvor malingen ikke må lande. Det er det hele, der pakkes ind i plastik.

4

Detaljefarven sprayeres på med samme fremgangsmåde som med grundfarven.

Start med de svære steder, og giv resten af stellet et tyndt lag. Start med undersiden af cyklen. Ryst dåsen grundigt inden brug.

5

Giv det andet og dækkende lag maling.

Igen skal det gøres i én arbejdsgang efter 1-2 minutter. Start på undersiden, vend rammen om, og mal færdigt, så malingen lige præcis løber sammen.

6

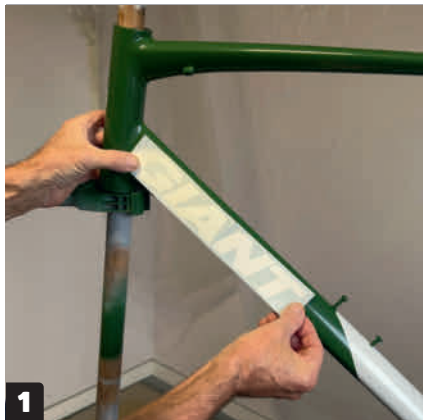
Fjern afdækning og malertape. Det gøres, når malingen har sat sig og er støvtør (efter en times tid). Start med at fjerne malertape og plastik. Til sidst løsner du forsigtigt Fine Line-tapen og trækker den af i en skarp vinkel.

Transfer-klistermærker

For at give cyklen det sidste prik over i'et udstyrer vi den med logoer, som sættes på inden den afsluttende klarlak.

Logoerne sættes på som transfer-klistermærker, hvor det kun er selve mærket, uden baggrund, der sættes på. Mærkerne kan købes på internettet, og det er muligt at finde navne og logoer fra de fleste cykelmærker.

Vores stel er fra mærket Giant, og vi har valgt de originale logoer.

Find den rette placering. Hold logoerne op på rammen, og husk nogle fikspunkter, som du kan placere dem efter. Når først logoerne sidder, fanger bordet.

Træk forsigtigt bagsiden af. Papiret trækkes af i en skarp vinkel. Pas på, at logoet ikke følger med.

Placér transfermærket meget omhyggeligt. Det kan nemlig ikke gøres om. Det er vigtigt, at du gnider hvert enkelt bogstav omhyggeligt fast, særligt når bogstaverne "går rundt om et hjørne" som her. Der må ikke være luftbobler under.

Træk papiret forsigtigt af, når transfermærket er gnedet grundigt fast. Træk langsomt af i en skarp vinkel, og hold øje med, at det slipper, som det skal.

Klarlak

Nu mangler du kun klarlak. Den skal sprøjtes på på samme måde som farverne. Start med de svære steder, og giv også hele stellet et tyndt lag. Efter 1-2 minutter sprayer du et dækkende lag, som skal løbe sammen til en blank ensartet overflade.

Når lakken er støvtør, kan du forsigtigt fjerne afdækningstapen og skruerne i gevindene. Fine Line-tapen skæres fri og tages af, så stelnummeret igen kommer til syne.

Lad ramme og forgaffel hærde et par døgn, før du samler din "nye" cykel.

Spray klarlakken på i to arbejdsgange, som du gjorde med grund- og detaljefarven. Først er det de svært tilgængelige steder, der er fokus på. Til slut males hele stellet i en omgang.